

**Stichting duurzame (micro-)pensioenen
ontwikkelingslanden (SDMO)**

Jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Jaarstukken

Bestuursverslag	1
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2016	13
Staat van baten en lasten over 2016	14
Toelichting op de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over 2016	15
Overige gegevens	
Resultaatbestemming	22
Controleverklaring	22
Bijlage 1: project Dhan / India	23
Bijlage 2: Project Ghana (via Enviu)	24

Bestuursverslag 2016

Doelstellingen van de stichting

De Stichting Duurzame (Micro-)Pensioenen in Ontwikkelingslanden (SDMO) is in 2011 opgericht door het Verbond van Verzekeraars en de Pensioenfederatie. De koepelorganisaties van de verzekeraars, de pensioenfondsen en een aantal uitvoeringsorganisaties in Nederland werken in SDMO samen om een infrastructuur te ontwikkelen voor micropensioenen en voor het inrichten van kennisuitwisseling tussen de Nederlandse pensioensector en lokale organisaties die in ontwikkelingslanden mensen toegang willen bieden tot een collectieve pensioenvoorziening. Daarbij gaat het vooral om mensen die in de informele sector werkzaam zijn en nog geen oudedagsvoorziening hebben.

SDMO werkt bij haar activiteiten nauw samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Ministerie draagt bij aan de financiering van de projecten, helpt met kennis en ervaring en met het leggen van contacten via zijn uitgebreide internationale netwerk.

SDMO wil niet alleen projecten helpen financieren, maar vooral lokale organisaties ondersteunen met de kennis en ervaring van Nederlandse specialisten uit de aangesloten maatschappijen. Op die manier kunnen verzekeraars, pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties vormgeven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Voor medewerkers van de aangesloten organisaties draagt een project in het buitenland bij aan hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid.

Samenstelling bestuur

In de vergadering van maart 2016 is René van de Kieft, voorzitter van de Raad van Bestuur van MN, benoemd tot bestuurslid. Hij volgde Walter Mutsaers op, die eind 2015 MN had verlaten en daarom aftrad als bestuurslid.

De samenstelling van het bestuur in het verslagjaar was:
Onafhankelijk voorzitter: Jan Nijssen

Leden namens het Verbond van Verzekeraars: Maarten Edixhoven, Liesbeth van der Kruit, Fleur Rieter en Richard Weurding

Leden namens de Pensioenfederatie: Julia Adam, Eduard van Gelderen, René van de Kieft en Gerard Riemen.

Peter Stoffelen is namens het ministerie van Buitenlandse Zaken waarnemer bij de bestuursvergaderingen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken ondersteunt professionalisering SDMO

Sinds de oprichting in 2011 werkt SDMO nauw samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken. In 2016 heeft SDMO van het ministerie een beschikking ontvangen waarbij het Ministerie voor de komende vijf jaar een bedrag van maximaal € 1 miljoen aan SDMO ter

beschikking stelt voor de verdere professionalisering van de organisatie van SDMO en uitbreiding van de activiteiten naar andere landen. Tevens heeft het ministerie in 2016 eenmalig een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereidingen voor de start van het micropensioenproject in Ghana. Hierbij is afgesproken dat de verantwoording van dit bedrag verloopt via SDMO. Het bestuur van SDMO is dankbaar voor de financiële steun van het ministerie en de sterke betrokkenheid bij de activiteiten.

Advies en ondersteuning voor bestuur

Mark Ferwerda van PriceWaterhouseCoopers is belangeloos als adviseur voor financiën en governance betrokken bij SDMO. Timo Brinkman is in 2016 betrokken geraakt bij het werk van SDMO als adviseur namens het Verbond van Verzekeraars. Darinka Krul van MN is vanaf september 2016 voor een deel van haar tijd betrokken bij het werk van SDMO. René Blijlevens blijft na zijn pensionering bij het Verbond van Verzekeraars fungeren als ambtelijk secretaris van het bestuur van SDMO. Hij zal die functie voortaan als vrijwilliger vervullen. Carla de Voeght van het Verbond van Verzekeraars verzorgt de financiële administratie van de stichting en Wim Pols verleent als projectcoördinator praktische ondersteuning aan het bestuur.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van SDMO heeft in 2016 vier reguliere vergaderingen gehad. Daarin is gesproken over de voortgang van het micropensioenproject in India en de voortzetting en opschaling daarvan in een volgende fase, de inspanningen in Ghana om het micropensioenproject startklaar te krijgen en de inzet daarbij van de financiële bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Tevens is in de vergaderingen veel aandacht besteed aan de mogelijkheid tot het oprichten van een impact fund waarvoor pensioenfondsen, pensioenuitvoerders, verzekeraars en andere financiële instellingen kapitaal ter beschikking kunnen stellen voor investeringen in micropensioen- en verzekeringsprojecten en andere financiële innovaties. Het middellange termijn plan 2016-2021 is besproken, evenals het jaarplan 2017.

Er is gesproken over uitbreiding van de activiteiten naar een derde land, bij voorkeur in Afrika. Niet alleen de mogelijkheden in de verschillende landen zijn daarbij belangrijk, maar vooral ook de beschikbaarheid van geschikte en betrouwbare lokale partner(s). Het bestuur heeft ook gesproken over crowdfunding onder de medewerkers van aangesloten maatschappijen bij de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars. Op basis van de uitkomsten van een proef onder een panel bij a.s.r. en MN is besloten in 2017 het instrument crowdfunding daadwerkelijk te gaan inzetten. Ten slotte is in de vergaderingen geregeld gesproken over de noodzaak tot verdere professionalisering van de organisatie om de uitbreiding van de activiteiten te kunnen dragen.

Stuurgroepen

Eind 2015 heeft het bestuur van SDMO gekozen voor een structuur met stuurgroepen voor de verschillende projecten. In elke stuurgroep zijn twee SDMO-bestuursleden verantwoordelijk voor het betreffende project. Zij kunnen daarbij hulp inschakelen vanuit de achterban. In 2016 heeft het werken met de stuurgroepen steeds meer vorm gekregen. In dit bestuursverslag rapporteren wij dan ook over de projecten per stuurgroep. Daarbij staat de samenstelling van de

stuurgroepen in 2016 aangegeven. Ook de beleidsvoornemens voor 2017 worden in dit verslag per stuurgroep besproken.

India

Samenstelling stuurgroep India: Julia Adam (voorzitter) en Liesbeth van der Kruit

Samenwerking met DHAN Foundation

In 2011 is een micropensioenproject gestart in samenwerking met de DHAN Foundation in Tamil Nadu in het zuiden van India. Nederlandse verzekeraars werkten al samen met de DHAN Foundation en het project in India was de directe aanleiding tot de oprichting van SDMO.

De DHAN Foundation richt zich via allerlei programma's op het terugdringen van armoede en het stimuleren van economische innovatie. Daarbij gaat het onder andere om het bevorderen van betere landbouwmethoden om meer opbrengst te genereren, watermanagement, ICT, opleiding en financiële diensten zoals sparen, microkrediet, microverzekeringen en uiteindelijk micropensioenen.

Inmiddels bereikt DHAN met haar programma's 1,3 miljoen gezinnen in India. De deelnemers aan die programma's zijn georganiseerd in federaties.

In 26 federaties

Aanvankelijk is er bij 20 van deze federaties een haalbaarheidsstudie gedaan voor deelname aan het micropensioenproduct. Daarbij is gekeken naar de leeftijdssamenstelling, de inkomenssituatie en de behoefte en mogelijkheden om te sparen voor de oude dag. Uiteindelijk zijn er 26 federaties gekozen waarin het project van start is gegaan. Met hulp van Nederlandse specialisten is een beschikbare premieregeling ontwikkeld waarvoor de administratie en het vermogensbeheer worden verzorgd door de lokale Life Insurance Corporation of India.

De deelnemers sparen gemiddeld ongeveer 100 Indiase roepies (ca. € 1,43) per maand voor een aanvulling op het overheidspensioen. Deelnemers kunnen sparen tussen hun 18e en 54e jaar. Het pensioen wordt uitgekeerd via een lijfrente vanaf 55-jarige leeftijd. Daarbij heeft de deelnemer twee keuzes: een hoger bedrag waarbij de nabestaanden bij overlijden van de deelnemer niets meer krijgen of een lager bedrag waarbij de nabestaanden bij overlijden van de deelnemer het resterende kapitaal ontvangen. Bij overlijden van de deelnemer voor de pensioendatum, wordt het opgebouwde kapitaal uitgekeerd aan de nabestaanden. De premies worden door de deelnemers maandelijks contant betaald aan de federaties, die zorgen dat het geld bij Life Insurance Corporation of India komt. De federaties ontvangen jaarlijks een overzicht waarop de bijdragen van hun deelnemers en het daarop behaalde rendement staan vermeld. Bij de pensionering wordt het opgebouwde kapitaal omgezet in een lijfrente.

Meer dan 34.000 deelnemers in vijf jaar

Bij de start van het project heeft SDMO het via een donatie mogelijk gemaakt dat ook ouderen die al dicht bij hun pensioendatum waren, enige vorm van pensioen konden opbouwen. De doelstelling in 2011 was om in 5 jaar tijd 25.000 deelnemers te hebben. Eind september 2016 is de eerste fase van het project afgesloten met 34.256 deelnemers, een aantal dat de doelstelling dus aanzienlijk overstijgt. Deze deelnemers hebben in totaal een bedrag gespaard van € 1,2 miljoen. Er zijn 151 deelnemers die de uitkeringsfase hebben bereikt. Eind 2016 had het project 35.029 deelnemers.

In 2015 en 2016 was er binnen de bestaande federaties van het project een vertraging van de groei te bespeuren omdat de meeste mensen die voor een micropensioen in aanmerking komen, al meedoen aan het project of al zijn benaderd. Daarom heeft DHAN in de voorlichting bestaande deelnemers gestimuleerd om, indien mogelijk, meer te sparen voor hun pensioen. Een andere ontwikkeling die aanvankelijk van invloed was op de groei van het aantal nieuwe deelnemers was de lancering door de Indiase overheid van een nieuw pensioensysteem voor de informele sector.

Inmiddels is gebleken dat ondanks de promotie voor dit overheidsprogramma, de animo onder de leden van de federaties om hieraan mee te doen erg laag is. Men heeft weinig vertrouwen in de overheid en ook niet in banken als beheerders van het pensioenspaargeld. Het product van DHAN met een sterke basis in de federaties en lokale voorlichting, geniet meer vertrouwen.

Intentie tot voortzetting samenwerking

In november 2015 heeft een delegatie van het SDMO-bestuur het project in India bezocht. De delegatie heeft zelf ervaren dat het project in een behoefte voorziet en bijdraagt aan de zelfredzaamheid van de betrokken gezinnen in de federaties van DHAN. SDMO en DHAN willen de samenwerking graag voortzetten en het project in een tweede fase van 5 jaar opschalen tot in totaal 200.000 deelnemers. Een belangrijke uitdaging hierbij is het vinden van fondsen voor het financieren van de tweede fase.

In de eerste fase van het project heeft SDMO DHAN in natura en door middel van giften ondersteund. De ondersteuning van in deze fase was bedoeld voor de productontwikkeling, om de entree tot micropensioen mogelijk te maken voor de deelnemers van DHAN en om te kijken of het product in een behoefte voorziet. Deze pilot is succesvol gebleken. Om het project uiteindelijk zelfredzaam te maken is echter een bepaalde schaal aan deelnemers nodig die op dit moment nog niet is bereikt. SDMO heeft besloten om DHAN in deze 'tussenfase' (fase 2) van het project nog één keer 2 tot maximaal 5 jaar, afhankelijk van de financiële middelen die SDMO hiervoor kan genereren, te ondersteunen om de benodigde schaalgrootte te bereiken. DHAN is inmiddels gestart met het opschalen en professionaliseren van het micropensioenproject. De aanvraag voor de licenties van de nieuwe federaties waarbinnen micropensioen kan worden aangeboden, is al in gang gezet. Ook is DHAN begonnen om professionele partijen in de markt te zoeken die de pensioenadministratie en het vermogensbeheer uit kunnen voeren van de micropensioenen (naast de Life Insurance Corporation of India), zodat DHAN zich kan gaan positioneren als serieuze speler in de markt.

Beleidsvoornemens 2017

Voor SDMO is de prioriteit voor het project in India in 2017 het binnenhalen van financiering voor deze tussenfase. SDMO gaat dit doen langs verschillende wegen. De Pensioenfederatie vraagt haar leden om naast de contributie van 2017 een vrijwillige bijdrage te doen voor het micropensioenproject. Het Verbond van Verzekeraars heeft de aangesloten pensioenverzekeraars gevraagd een vrijwillige bijdrage te leveren aan het project. Tevens zal er in 2017 een crowdfunding actie worden opgezet en uitgevoerd voor het project in India. SDMO is bezig om de mogelijkheden te onderzoeken van een impact investment fund dat moet zorgen voor structurele financieringsmogelijkheden van de projecten van SDMO. Als het impact investment fund van de grond komt, biedt dit wellicht nieuwe mogelijkheden om het micropensioenproject in India te financieren. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat het bestuur van DHAN open wil staan voor deze vorm van financiering.

Ghana

Samenstelling stuurgroep Ghana: Gerard Riemen (voorzitter), Maarten Edixhoven en Jaap Turkesteen (Aegon)

Positieve uitkomst haalbaarheidsstudie

SDMO heeft in 2014 een haalbaarheidsstudie financieel ondersteund die de internationale organisatie Enviu als projectleider heeft uitgevoerd om in Ghana een micropensioenproject te starten.

Het haalbaarheidsonderzoek is gesteund door het ministerie van Buitenlandse Zaken / Directie Duurzame Economische ontwikkeling en onder de vlag van SDMO: Aegon, APG, ASR, MN, PGGM, Syntus Achmea en Zwitserleven. Daarnaast heeft Enviu ontwikkelingsorganisatie Cordaid betrokken als partner, die een financiële bijdrage leverde en Enviu ondersteunde met expertise op het gebied van micro-financiering en financiële educatie.

Het doel van de studie was om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn in Ghana een micropensioenproject te starten waarbij mensen in de informele sector via een beschikbare premieregeling gaan sparen voor hun pensioen. De uitkomst van de studie was dat hoewel er zeker risico's zijn zoals de slechte economische situatie en de hoge inflatie in Ghana, er in principe goede mogelijkheden zijn voor een micropensioenproject. Er is een businessplan gemaakt dat steunt op het gebruik van moderne technologie en de inzet van meerdere distributiekkanalen. De premiebetalingen en de informatievoorziening zullen voornamelijk via de mobiele telefoons van de deelnemers plaatsvinden, waardoor de kosten laag kunnen blijven. Enviu is op zoek gegaan naar investeerders zodat het lokale bedrijf Pension Trust Ghana (PPT), geleid door de in Nederland opgeleide Ghanese ondernemer Samuel Waterberg, het project zou gaan uitvoeren. De ambitie is om in vijf jaar tijd 500.000 deelnemers te krijgen. Eind 2015 concludeerden twee potentiële investeerders, Lundin en Acumen, dat het project nog niet klaar was om in te investeren. De vergunning was op dat moment nog niet rond, de distributiekkanalen en methoden voor premiebetaling dienden verder te worden getest en er was onduidelijkheid over een oud pensioenfonds voor de informele sector dat PPT Trust eventueel zou overnemen.

Financiële steun in voorbereidingsjaar

Daarop is besloten het jaar 2016 te benutten om te werken aan bovengenoemde punten om het bedrijf startklaar te maken. Het ministerie van Buitenlandse Zaken besloot in 2016 hiervoor eenmalig een bedrag van € 250.000 ter beschikking te stellen. Tevens hebben Lundin en de Achmea Foundation financiën beschikbaar gesteld voor de werkzaamheden in dit voorbereidingsjaar.

In september van 2016 heeft PPT van de Ghanese toezichthouder de vergunning ontvangen om van start te gaan. De overname van het oude pensioenfonds bleek niet meer aan de orde te zijn. In 2016 is er veel werk verzet om het bedrijf startklaar te krijgen. Het lokale team in Ghana is compleet en volledig operationeel. Op het gebied van informatietechnologie is de deelnemersadministratie geïntegreerd met biometrische software en met het betalingssysteem en het systeem van de vermogensbeheerder. Tijdens de World Pension Summit van 2016 heeft PPT de Innovation Award for Technology gewonnen.

Eenvoudig spaarproduct

Het micropensioenproduct in Ghana is een eenvoudig spaarproduct waarbij mensen de vrijheid hebben om maximaal 50% van het nominaal gespaarde bedrag eerder op te nemen, wanneer zij dat nodig hebben, bijvoorbeeld voor de studie van een kind. De inflatie in Ghana is hoog en de rente ook. PPT streeft ernaar de gespaarde pensioengelden waardevast te houden en belegt daarom verreweg het grootste deel van de activa in staatsobligaties en schuldpapier van de overheid met een looptijd van 1 of 2 jaar. PPT adviseert mensen om als het mogelijk is ten minste 500 Ghanese cedi's per jaar te sparen. Dit is ongeveer € 125.

Meerdere distributiekkanalen

Bij de verkoop van het micropensioenproduct wil PPT zich bedienen van meerdere distributiekkanalen. Er zijn overeenkomsten met coöperaties van cacaoboeren waarbij de coöperaties een klein deel van de opbrengst van de verkoop van de cacao bonen voor boeren afdragen als pensioenpremie. Een tweede doelgroep zijn de vakbonden voor werkers in de informele sector. Dan gaat het om bijvoorbeeld taxichauffeurs, marktvrouwen en ijsverkopers. Verder werkt PPT samen met NGO's die in lokale gemeenschappen opleidingen verzorgen op het gebied van gezondheidszorg, betere huisvesting en meer productiviteit. Een vierde doelgroep zijn kleine bedrijven met vijf tot tien medewerkers in de informele sector. Het verschil met de formele sector is dat de pensioenbijdrage in de informele sector niet verplicht is. Veel kleine werkgevers willen dat niet omdat ze niet kunnen garanderen dat ze altijd geld hebben om de pensioenpremie voor hun medewerkers te betalen. Bij PPT is die verplichting er niet en betalen deze werkgevers alleen wanneer ze er het geld voor hebben. PPT richt zich ook op individuen binnen de formele sector die iets extra's willen sparen omdat ze bij hun werkgever te weinig pensioen opbouwen. Ten slotte heeft PPT een aanbod voor Ghanese die in het buitenland wonen. Velen van hen willen later terugkeren naar Ghana. Bij PPT kunnen ze sparen zodat ze naast het pensioen dat ze opbouwen in het land waar ze vandaan komen straks ook lokaal iets hebben. Eind 2016 had PPT 3.000 klanten. Het plan is in 2017 toe te groeien naar 100.000 klanten en in 5 jaar naar 500.000.

Efficiënte premiebetaling

De klanten betalen hun pensioenpremie vooral via hun mobiele telefoon. PPT heeft een automatisch incassosysteem waarbij klanten die PPT daartoe machtigen wekelijks of maandelijks via de bundel van hun mobiele telefoon hun premie kunnen betalen. Verder werkt PPT samen met 6.000 kleine kiosken door heel Ghana. Iedere klant krijgt een unieke code en kan daarmee bij die kiosken de premie betalen. Mensen die een bankrekening hebben, kunnen de premie rechtstreeks overboeken naar de rekening van PPT. Ten slotte kunnen klanten in bepaalde groepen de premie contant betalen aan de pension managers die deze premie per telefoon overboeken naar PPT. Bij iedere betaling krijgt de klant een sms bericht ter bevestiging. Eén keer per kwartaal krijgt de klant per sms een update en één keer per jaar een uitgebreid overzicht. Klanten die met een computer kunnen een eigen inlogcode krijgen waarmee ze inzicht hebben in hun spaarrekening.

Beleidsvoornemens voor 2017

De in 2016 door het ministerie van Buitenlandse Zaken beschikbaar gestelde bijdrage van € 250.000 loopt via SDMO en SDMO dient daarover aan het ministerie verantwoording af te leggen. In 2017 dient SDMO de besteding van dit bedrag zorgvuldig te verantwoorden. Verdere directe financiële steun aan het project Ghana is niet meer aan de orde, behoudens de opbrengst van een crowdfunding campagne onder de medewerkers van a.s.r. en MN in het eerste halfjaar van 2017. De 5 externe investeerders zullen het project verder dienen te dragen. Als de plannen voor een impactfonds door de Nederlandse financiële sector voor het financieren van microverzekerings- en pensioenprojecten en andere innovaties van de grond komt, zou dit fonds mogelijk een van de externe investeerders kunnen zijn. De steun van SDMO zal vooral via hulp in natura zijn. AEGON heeft inmiddels besloten niet direct als investeerder een rol te spelen, maar levert wel een belangrijke bijdrage in natura door actuaris Benno Vermeer een jaar lang in Ghana te stationeren als CFO van PPT. Achmea helpt met meerdere medewerkers op gebieden als productontwikkeling, risicobeheer, financiële modellen en betalingsverkeer. MN levert secretariële ondersteuning aan People's Pension Holding, de moedermaatschappij van PPT. MN helpt ook via het crowdfunding initiatief, samen met a.s.r. Cadano levert ondersteuning met risicobeheer en een medewerker van PPGM wil graag helpen in Ghana.

Uitvoeringsmodellen

Samenstelling stuurgroep Uitvoeringsmodellen: Richard Weurding (voorzitter) en Eduard van Gelderen met hulp van een werkgroep met vertegenwoordigers van verschillende maatschappijen onder leiding van Michel Spraakman van Achmea.

Impactfonds

Het werk van deze stuurgroep heeft zich in 2016 gericht op de mogelijkheden voor het oprichten van de impactfonds. Een impactfonds wordt gezien als een structurele financieringsbron en verschaft risicodragend financiering tijdens de ontwikkel-/startfase. In beginsel dienen de investeringen te renderen.

SDMO heeft tot nu toe haar activiteiten gefinancierd met donaties van het Verbond van Verzekeraars, de Pensioenfederatie en individuele leden van deze koepelorganisaties. SDMO heeft de ambitie bestaande activiteiten op te schalen en tevens uit te breiden naar andere landen. Mede gezien de financiële uitdagingen waarvoor de sector zich geplaatst ziet, moet SDMO constateren dat zij met de huidige werkwijze geen duurzame financieringsaanpak heeft en daarmee dus ook geen impact in de toekomst kan maken.

Huidige financieringsaanpak is niet langer houdbaar

Het ministerie van Buitenlandse Zaken stelt voor de komende vijf jaar een totale subsidie van € 1 miljoen ter beschikking voor de verdere ontwikkeling van de micropensioenactiviteiten en de professionalisering van SDMO. Het ministerie heeft aangegeven dat zij verwacht dat SDMO gelijkwaardig aan de verdere ontwikkeling van de micropensioenactiviteiten bijdraagt, in natura en/of via financiële bijdragen. Bijdragen in natura bieden goede mogelijkheden om een sterke projectinvulling neer te zetten met inzet vanuit de leden van het Verbond van Verzekeraars en de Pensioenfederatie. Maar met de huidige financieringsaanpak van SDMO zal het niet lukken substantiële financiële bijdragen te plaatsen tegenover de subsidie van het ministerie. Ook met een crowdfunding initiatief zal dit naar verwachting niet geheel mogelijk zijn.

Innovaties financieren

Een impactfonds is daarmee niet alleen wenselijk, maar echt noodzakelijk. Verschillende partijen zijn enthousiast over zo'n fonds waarin zij kunnen participeren met een kapitaal waarmee zij innovaties binnen de financiële sector kunnen financieren en tegelijkertijd inhoud kunnen geven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en een bescheiden financieel rendement kunnen behalen op het ingelegde kapitaal. Het doel is te komen tot een duurzaam financieringsmodel dat de pensioen- en verzekeringssector een instrument biedt voor samenwerking op het terrein van financiering van micropensioenen en – verzekeringen en andere innovaties. Betrokkenheid van de overheid is daarbij essentieel. De stuurgroep heeft met hulp van medewerkers uit de achterban een model bedacht voor een impactfonds. In de speciaal gevormde werkgroep impact fund werken Achmea, Aegon, APG, a.s.r, MN en NN samen om de plannen te concretiseren. Deze werkgroep is in 2016 enkele malen bijeen geweest en het plan is in het voorjaar van 2017 met een uitgewerkte propositie te komen. Uiteindelijk bepalen partijen zelf of ze ook daadwerkelijk gaan participeren. Met het impact fund zal het mogelijk zijn op grotere schaal projecten te financieren. Hoewel er een duidelijke verbinding met SDMO zal zijn, zal het fonds een zelfstandige eenheid zijn.

Beleidsvoornemens 2017

Primaire doelstelling is in 2017 te komen tot oprichting van het impactfonds en vervolgens in 5 jaar een kapitaal van minstens € 10 miljoen bijeen te brengen. Het impactfonds biedt mogelijkheden om projecten te financieren en op te schalen. Het project in Ghana zou hiervoor bij uitstek geschikt zijn omdat dit is opgezet met de intentie dat het wordt gedragen door externe investeerders. Ook voor het project in India zou het impactfonds een oplossing kunnen zijn om

de gewenste schaalgrootte te realiseren. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat het bestuur van de lokale Indiase partner DHAN open staat voor deze wijze van financiering. Met de opgedane kennis en ervaring levert het impactfonds een belangrijke bijdrage aan innovatie binnen de financiële sector in Nederland.

Daarnaast speelt het impactfonds in op goed werkgeverschap en op de toegenomen behoefte aan zingeving voor mensen die in de financiële sector werkzaam zijn. Ten slotte biedt het impactfonds mogelijkheden voor talenten uit de financiële sector om internationale ervaring op te doen.

Uitbreiding naar andere landen

Samenstelling stuurgroep Uitbreiding naar andere landen: Mark Ferwerda (voorzitter) en Peter Stoffelen.

Mogelijkheden in andere landen onderzoeken

Na de projecten in India en Ghana, wil SDMO kijken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de micropensioenactiviteiten in andere landen. De financiële steun die het ministerie van Buitenlandse Zaken in de komende vijf jaar wil geven is bedoeld voor deze uitbreiding van activiteiten en voor de verdere professionalisering van de SDMO-organisatie.

SDMO wil micropensioenprojecten helpen ontwikkelen in meer ontwikkelingslanden mits er vanuit die landen een duidelijke vraag bestaat en er mogelijkheden bestaan tot samenwerking met betrouwbare lokale partners. De stuurgroep heeft in 2016 een eerste ruwe verkenning gedaan, waarbij vooral is gekeken naar mogelijkheden in Afrika. Kenia en Tanzania zijn daarbij gekozen als landen met mogelijkheden en later is Zambia daaraan toegevoegd. Vervolgens is een globale desk research gedaan. Daaruit blijkt dat hoewel de landen verschillen in hun ontwikkeling er ook overeenkomsten zijn met elkaar en met Ghana.

Beleidsvoornemens 2017

In 2017 zal er veel meer onderzoek nodig zijn om een selectie te maken van enkele stabiele landen met mogelijkheden om een nieuw project te starten. Het is duidelijk dat deze stuurgroep extra capaciteit en expertise nodig heeft om dit onderzoek te kunnen doen. Timo Brinkman heeft vanwege zijn studie Internationale Betrekkingen veel affiniteit met het onderwerp en zal de stuurgroep gaan helpen. Hij zal een briefing maken voor een aanvullende onderzoeksopdracht waarvoor een derde partij ingeschakeld zal worden. Daarvoor wil het bestuur verschillende partijen uitnodigen. Tevens zal SDMO contact zoeken met in Nederland gevestigde NGO's die actief zijn in ontwikkelingslanden om de mogelijkheden en eventuele lokale partners in kaart te brengen. De aan te trekken medewerker voor SDMO zal een deel van zijn of haar tijd besteden aan de inspanningen om te komen tot de selectie van een derde land.

Het doel is voor het eind van 2017 een land te selecteren en daar een haalbaarheidsstudie te verrichten waarbij ook nadrukkelijk wordt gekeken naar een geschikte lokale samenwerkingspartner. Bij een positief resultaat van de haalbaarheidsstudie zal dan in 2018 in het geselecteerde land een project kunnen worden gestart.

Crowdfunding

Samenstelling stuurgroep Crowdfunding: Fleur Rieter (voorzitter) en René van de Kieft Proef bij a.s.r. en MN

In 2015 zijn er binnen het bestuur van SDMO gesprekken gevoerd over de mogelijkheid van crowdfunding onder de medewerkers van aangesloten maatschappijen. Overweging daarbij was dat met een crowdfunding actie de betrokkenheid van de medewerkers bij de micropensioenactiviteiten kan worden bevorderd. Besloten is in 2016 een test te doen onder een aantal medewerkers van a.s.r. en MN om te onderzoeken of medewerkers bereid zijn op vrijwillige basis een financiële bijdrage te leveren aan een micropensioenproject. Voor deze proef is gekozen voor het project in Ghana. Een werkgroep met medewerkers van a.s.r., MN, SDMO en Enviu en ondersteuning van crowdfunding campaigner Douw&Koren heeft een propositie ontwikkeld. Er is een campagne webpagina gemaakt met een filmpje waarin Samuel Waterberg, CEO van People's Pension Trust, vertelt over het project in Ghana. Voor de proef is gebruik gemaakt van het door a.s.r. ontwikkelde platform www.doorgaan.nl. De test onder medewerkers van a.s.r. en MN leverde bemoedigende reacties op. Daarop heeft het bestuur van SDMO besloten het instrument van crowdfunding daadwerkelijk te gaan inzetten in 2017.

Beleidsvoornemens 2017

Het SDMO-bestuur heeft besloten crowdfunding vooral te willen inzetten voor het project in India. Omdat de positieve reacties op de proef bij MN en a.s.r. vooral te danken zijn aan de concrete propositie voor Ghana is besloten in het eerste kwartaal van 2017 de actie te starten bij a.s.r en MN en daarmee geld in te zamelen voor Ghana.

Gelijktijdig treft de werkgroep voorbereidingen voor een sectorbrede campagne voor India. Die zal dan in het tweede kwartaal eerst dienen te worden getest bij één of meerdere maatschappijen. In het tweede halfjaar kan de campagne daarna sectorbreed worden uitgerold. De campagne voor India kan dan ook profiteren van de ervaringen die zijn opgedaan met de campagne voor Ghana bij MN en a.s.r.

Het is mooi dat crowdfunding een bron van financiering van projecten kan zijn. Een ten minste net zo'n belangrijk doel van het initiatief is echter het betrekken van de medewerkers bij de micropensioenactiviteiten en het vergroten van de zichtbaarheid van die activiteiten.

Uiteindelijk zal de effectiviteit van crowdfunding gemeten moeten worden in een combinatie van bereik onder de medewerkers, bezoek aan de webpagina's voor de projecten en binnengekomen donaties. Voor het succesvol lanceren van een sectorbrede campagne voor India is participatie van organisaties in de achterbannen van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars essentieel.

Middellange Termijn Planning en Organisatie

Samenstelling stuurgroep Middellange Termijn Planning en Organisatie: Jan Nijssen (voorzitter), René Blijlevens en Wim Pols

Plannen voor 2017 en middellange termijn

In 2016 heeft de stuurgroep een Middellange Termijn Plan gemaakt voor 2016 – 2021. Dit plan is besproken binnen het bestuur van SDMO en ook met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Tevens heeft de stuurgroep een Jaarplan 2017 opgesteld, dat na behandeling door het bestuur is voorgelegd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken en inmiddels is goedgekeurd.

Beleidsvoornemens 2017

SDMO gaat haar organisatie zodanig inrichten dat effectief de belangrijkste algemene doelstellingen kunnen worden behaald:

- Tweede fase project India realiseren
- Ontwikkeling project Ghana ondersteunen
- Project starten in geselecteerd derde land
- Totstandkoming structureel beschikbare funding, onder meer door gefaseerde ontwikkeling impactfonds

In 2017 zal SDMO op zoek gaan naar een medewerker die het bestuur gaat ondersteunen om de professionalisering van de organisatie en de uitbreiding van de activiteiten van SDMO vorm te geven. Tevens zal er ten behoeve van het werk van SDMO een kantoorruimte worden ingericht. Het middellange termijnplan zal in 2017 worden geactualiseerd.

Risicobeheersing

SDMO stimuleert de opzet van micropensioenprojecten, die vervolgens door lokale ondernemingen worden uitgevoerd. Deze lokale ondernemingen zijn verantwoordelijk voor het ontvangen, beleggen en beheren van de premies van de deelnemers en het later uitkeren van de pensioenen. SDMO loopt dus zelf geen financiële risico's wat de pensioeninleg en – aanspraken van de deelnemers betreft.

Wel vergewist SDMO zich ervan dat de lokale partijen met wie zij samenwerkt, als betrouwbaar en gedegen bekend staan en via rapportages en jaarverslagen verantwoording afleggen. Deze partijen dienen een goede reputatie te hebben waar het gaat om terreinen als corruptie, positie van vrouwen en minderheden, vrijheid van meningsuiting en erkenning van religies. Ook is SDMO er alert op dat de lokale partijen voldoen aan de regels die de nationale toezichthouders op het gebied van pensioenen stellen.

In algemene zin probeert SDMO ook een opinie te vormen over de reputatie van landen waar projecten worden uitgevoerd en in het bijzonder of de reputatie van de nationale overheden voldoende positief is.

Als SDMO gelden beschikbaar stelt voor projecten of als het ministerie van Buitenlandse Zaken via SDMO gelden beschikbaar stelt, wordt via kwartaalrapportages gecontroleerd of de gelden besteed worden in overeenstemming met het beoogde doel en of de projecten verlopen in overeenstemming met de hiervoor gemaakte plannen. Tevens rapporteert SDMO aan het ministerie van Buitenlandse Zaken volgende de hiervoor door het ministerie opgestelde richtlijnen.

Het is mogelijk dat in de toekomst projecten zullen worden gefinancierd via een impact fund. De partijen die daarin participeren doen dat voor eigen rekening en risico. Zij dragen dan ook zelf de financiële risico's van die investeringen.

De sectoren die SDMO in stand houden (verzekeraars, pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties) zijn gevoelig voor reputatieschade. Het is dan ook van groot belang dat projecten die vanuit SDMO worden uitgevoerd een positieve bijdrage leveren aan de reputatie van de sectoren en dat de risico's op reputatieschade worden geminimaliseerd. SDMO zorgt hiervoor door zorgvuldig te controleren dat de partijen en personen met wie zij samenwerkt betrouwbaar zijn en voldoen aan de eisen die SDMO stelt aan de samenwerking. SDMO controleert dit onder meer via de kwartaalrapportages over de projecten.

Communicatie gericht op eigen achterban

De communicatie is in 2016 gericht geweest op de eigen achterban. In het verslagjaar zijn drie elektronische nieuwsbrieven geproduceerd, die zijn verspreid via de netwerken van het Verbond van Verzekeraars en de Pensioenfederatie. Eén van die nieuwsbrieven bevatte een populaire, verkorte versie van het SDMO jaarverslag over 2015. In 2016 heeft Aegon op haar internationale website een artikel gepubliceerd over de activiteiten van SDMO.

Gesprekken met verschillende organisaties

In 2015 zijn er verkennende gesprekken geweest met PUM Netherlands Senior Experts over mogelijkheden tot samenwerking. Tevens is een vertegenwoordiger van PUM mee geweest met het bezoek dat een delegatie van het SDMO-bestuur heeft gebracht aan India. In 2016 is er bij PUM een grote reorganisatie geweest en er is een nieuwe chief executive officer aangetreden. De contacten blijven bestaan, maar gezien de hernieuwde prioriteitsstelling in de strategie van PUM zal intensieve samenwerking op korte termijn niet aan de orde zijn.

In 2016 zijn er contacten geweest met verschillende organisaties die zich bezighouden met microfinanciering en projecten in ontwikkelingslanden. In 2017 zal SDMO die contacten uitbreiden en verdiepen in het kader van de zoektocht naar een derde land.

Begroting 2017

In de begroting 2017 zijn de ontvangsten en betalingen opgenomen. De ontvangsten en betalingen hebben betrekking op het vervolgproject Dahn en de (financiering van de) interne kosten.

Den Haag, 21-06-2017

Namens het bestuur van stichting duurzame (micro-)pensioenen ontwikkelingslanden

Balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Activa		
Vlottende activa		
1. Vorderingen		
Overige vorderingen en overlopende activa	50	60.134
2. Liquide middelen	158.479	106.731
	<u>158.529</u>	<u>166.865</u>
Passiva		
3. Eigen vermogen		
Algemene reserve	848	823
4. Kortlopende schulden		
Projectverplichtingen	-	110.550
Vooruit ontvangen subsidies	143.348	44.244
Crediteuren	4.024	6.223
Overige schulden en overlopende passiva	<u>10.309</u>	<u>5.025</u>
	157.681	166.042
	<u>158.529</u>	<u>166.865</u>

Staat van Baten en lasten over 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
6. Baten		
Subsidies	275.920	26.643
Rente	25	67
Totaal baten	<u>275.945</u>	<u>26.710</u>
7. Lasten		
Projecttoekenningen	250.000	-
Bureaunkosten	25.920	26.643
Totaal lasten	<u>275.920</u>	<u>26.643</u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>25</u></u>	<u><u>67</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over 2016

Algemeen

De Stichting duurzame (micro-)pensioenen ontwikkelingslanden, gevestigd te Den Haag (Bordewijklaan 2, 2591 XR) en geregistreerd onder dossiernummer 53955668 bij de Kamer van Koophandel, is 10 november 2011 opgericht door het Verbond van Verzekeraars en de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen.

De stichting heeft ten doel het verbeteren van de levenskwaliteit van (toekomstige) ouderen in ontwikkelingslanden op het terrein van duurzame aanvullende pensioenvoorzieningen. Partijen beogen met deze publiek-private samenwerking lokale sociale ondernemingen, gericht op Micropensioenen, met lokale expertise en eigenaarschap te bevorderen. Daarnaast zal de stichting de totstandkoming van en de toegang tot een aansluiting op de eerste pijler voorzieningen door de private sector of tweede pijler collectiviteiten stimuleren. Tenslotte wil de stichting de kennis verhogen over het zakelijk beheer van aanvullend pensioenstelsels.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening van de stichting is opgesteld op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640, organisaties zonder winststreven.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Begroting

In de begroting 2016 zijn kasontvangsten en betalingen opgenomen. Deze kasontvangsten en betalingen hebben betrekking op de projecten Dhan. De begroting is niet opgenomen in de staat van baten en lasten omdat deze is opgesteld op basis van het kastelsel hetgeen de vergelijking met de posten in de staat van baten niet zinvol maakt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Een actief en een verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als kosten of opbrengsten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Overheidssubsidies

Subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de gesubsidieerde bestedingen zich hebben voorgedaan. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Projecttoekenningen

De verstrekte projecttoekenningen worden in het jaar van toekenning voor het gehele bedrag als last verantwoord.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Belasting

De activiteiten van de stichting zijn niet onderhevig aan vennootschapsbelasting.

1. Vorderingen	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Debiteuren	-	-
Overige vordering en overlopende activa		
Nog te ontvangen Ministerie van Buitenlandse Zaken mbt project Dhan	-	60.000
Nog te ontvangen bankrente	50	134
Totaal	<u>50</u>	<u>60.134</u>

De vorderingen hebben allen een looptijd korter dan één jaar.

2. Liquide middelen

Triodosbank rekening courant	95.238	10.823
Triodosbank spaarrekening	63.241	95.908
Totaal	<u>158.479</u>	<u>106.731</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

3. Eigen vermogen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Algemene reserve 1 januari	823	756
Saldo staat van baten en lasten	25	67
Algemene reserve per 31 december	<u>848</u>	<u>823</u>

Het bestuur beslist over de bestemming van het resultaat. Het voornemen is om het saldo van baten en lasten toe te voegen aan de algemene reserve. Dit is reeds verwerkt in de balans.

4. Kortlopende schulden

Projectverplichtingen	-	110.550
Totaal	-	110.550

De projectverplichtingen hebben ultimo 2015 betrekking op het project Dhan/India. In 2016 is de laatste betaling voor het project Dhan verricht.

De post vooruitontvangen subsidies is als volgt te specificeren:

Vooruit ontvangen bedragen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Pensioenfederatie	134.532	39.533
Rente	848	823
Vooruit ontvangen ten behoeve van nog te maken interne kosten	7.968	3.888
Totaal vooruitontvangen subsidies	143.348	44.244

De vooruit ontvangen subsidies ultimo 2016 bestaan voor EUR 85.000 uit ontvangsten van het ministerie van Buitenlandse Zaken en voor EUR 49.532 uit ontvangsten van de Pensioenfederatie. Renteopbrengsten op de door het ministerie van Buitenlandse Zaken ter beschikking gestelde middelen dienen voor de financiering van de in het kader van de beschikking uit te voeren werkzaamheden bestemd te worden. De bestemde rente ultimo 2016 bedraagt EUR 848 en wordt verantwoord als vooruit ontvangen subsidies. De vooruitontvangen subsidies hebben deels een langlopend karakter.

Het verloop van de post vooruitontvangen ten behoeve van nog te maken interne kosten is als volgt:

Saldo 31 december 2015		3.888
Bij: bijdrage ministerie van Buitenlandse Zaken		15.000
Bij: bijdrage Verbond van Verzekeraars		7.500
Bij: bijdrage Pensioenfederatie		7.500
Af: interne kosten zoals verantwoord in de staat van baten en lasten		-25.920
Saldo 31 december 2016		7.968

Crediteuren	4.024	6.223
--------------------	--------------	--------------

Overige schulden en overlopende passiva

Nog te betalen accountantskosten	10.285	5.000
Nog te betalen bankkosten 4e kwartaal	24	25
Totaal	10.309	5.025

De crediteuren en overige schulden en overlopende passiva hebben allen een looptijd korter dan één jaar.

5. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De stichting heeft geen niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

6. Baten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Subsidies	275.920	26.643
Totaal	<u>275.920</u>	<u>26.643</u>
Rente spaarrekening	25	67
Totaal	<u>25</u>	<u>67</u>

7. Lasten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Projecttoekenningen		
Project Ghana	250.000	-
	<u>250.000</u>	<u>-</u>

De projecttoekenningen Ghana hebben betrekking op het project Ghana. Op 4 oktober 2016 heeft het bestuur een bedrag van EUR 250.000 toegekend aan People's Pension Trust Ghana.

Bureaunkosten

Website	374	3.085
Reis- en verblijfskosten/vergaderkosten	-	2.473
Diverse bureaunkosten	4.160	-
Coördinator Stichting	10.706	15.577
Transfer- en bankkosten	250	300
Accountantskosten	10.430	5.208
Totaal	<u>25.920</u>	<u>26.643</u>

Bij de Stichting zijn geen medewerkers in dienst.

Den Haag, 21 juni 2017

Het Bestuur Stichting duurzame (micro-)pensioenen ontwikkelingslanden (SDMO)

J.A. Nijssen, voorzitter

R. Weurding, penningmeester

J.B. Adam

M.J.P. Edixhoven

E. van Gelderen

L.C. van de Kieft

E.M. van der Kruit

G.P.C.M. Riemen

F.R.M. Rieter

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

In artikel 4.2 van de statuten is opgenomen dat een positief financieel resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve ten behoeve van de handhaving van de continuïteit van de stichting.

Controleverklaring

Volgt

Project Dhan / India

Looptijd : 1-10-2011 t/m 30-09-2016

	Totaal te ontvangen van sponsors	Ontvangen 2011	Ontvangen 2012	Ontvangen 2013	Ontvangen 2014	Ontvangen 2015	Ontvangen 2016	Nog te ontvangen per 31-12-2016
	€	€	€	€	€	€	€	
Sponsors								
Vereniging van bedrijfstakpensioenfondsen	200.000	50.000	99.533	-	-	50.467	-	-
Verbond van Verzekeraars Ministerie van Buitenlandse Zaken (DDE)	200.000	50.000	50.000	50.000	50.000	-	-	-
	400.000	-	100.000	40.000	120.000	80.000	60.000	-
Totaal sponsors	800.000	100.000	249.533	90.000	170.000	130.467	60.000	-

	Totaal te betalen aan Dhan foundation	Betaald 2011	Betaald 2012	Betaald 2013	Betaald 2014	Betaald 2015	Betaald 2016	Totaal nog te betalen
	€	€	€	€	€	€	€	€
Termijnen project Dhan (20 termijnen a € 36.850)	737.000	-	221.100	147.400	110.550	147.400	110.550	-

	Totaal budget SDMO interne kosten	Betaald 2011	Betaald 2012	Betaald 2013	Betaald 2014	Betaald 2015	Betaald 2016	Totaal nog besteden
	€	€	€					€
Budget voor interne kosten SDMO	93.000	-	3.916	6.074	22.479	26.643	25.920	7.968

Project Ghana (via Enviu)

Project is financieel afgewerkt

Project bestaat uit 2 fases: validatiefase en startup fase

Looptijd validatiefase: 1-10-2013 t/m 31-10-2014

	Totaal te ontvangen van sponsors in €	Gefactureerd in 2013 in €	Gefactureerd in 2014 in €	Gefactureerd in 2015 in €	Nog te factureren per 31-12-2015
Sponsors					
<i>Gezamenlijke funding:</i>					
APG	15.000	15.000			-
Divisie Syntrus Achmea	15.000	15.000			-
MN Services	15.000	15.000			-
PGGM	15.000	15.000			-
<i>Verzekeraars</i>					
Aegon	15.000	15.000			-
ASR	15.000	15.000			-
Zwitserleven	30.000	30.000			-
<i>Ministerie van Buitenlandse Zaken (DDE)</i>	120.000		120.000		-
Totaal sponsors	240.000	120.000	120.000	-	-
	Totaal te betalen aan Ghana (via Enviu)	Betaald 2013	Betaald 2014	Betaald 2015	Totaal nog te betalen
	€	€	€	€	€
Termijnen project Ghana (via Enviu)	240.000	-	200.000	40.000	-
(volgens betaalschema)					

Stichting duurzame (micro-)pensioenen ontwikkelingslanden (SDMO)

Deelproject Ghana

Nieuw deelproject gestart in 09-2016

	Totaal te ontvangen van sponsors in €	Gefactureerd in 2016 in €	Nog te factureren per 31-12- 2016
Sponsors			
Gezamenlijke funding:			
APG			-
Divisie Syntrus Achmea			-
MN Services			-
PGGM			-
Verzekeraars			
Aegon			-
ASR			-
Zwitsersleven			-
Ministerie van Buitenlandse Zaken (DDE)	250.000	250.000	-
Totaal sponsors	250.000	250.000	-
	Totaal te betalen aan Ghana (via People Pension)	Betaald 2016	Totaal nog te betalen
	€	€	€
Termijnen project Ghana (via People Pension) (volgens betaalschema)	250.000	250.000	-

Stichting duurzame (micro-)pensioenen ontwikkelingslanden (SDMO)